

Norges golfhistorie

Av alle golfklubber stiftet i Norge siden 1902, er 83 nedlagt

Fra den første norske golfbane så dagens lys i 1902, Hølganes på Møre, og frem til i dag, er det stiftet 273 golfklubber i Norge. I skrivende stund er 191 aktive. Det betyr et hver 3. klubb er nedlagt. Hvor ble de av?

TEKST Arne Ramstad // FOTO Arne Hole

Frem til 1987 var det stiftet 29 klubber med et frafall på 8. Så begynte det å løsne. Perioden fra 1988 til 2003 må kunne kalles golfsportens glansperiode. I løpet av 15 år skulle "alle", store og små, prøve seg på golf i Norge. Fra 1988 til 1998 ble det stiftet 96 golfklubber, omtrent 11 i året. Fra 1999 til 2003 var gjennomsnitt pr. år det dobbelte. Optimistiske prognoser talte for at vi kunne bli nærmere 250 000 spillere. Det måtte gå galt. Siden 1992 er 75 klubber nedlagt. Noen baner kom aldri lenger enn til tegnebrettet.

Det er to hovedårsaker til frafallet. Vi kan kalle dem henholdsvis indre og ytre faktorer. Den indre skyldes urealistiske forventninger til markedet. Intet tre vokser inn i himmelen, men likevel så man ikke spillerflukten komme før det var for sent. Det er dyrere å drifte en god bane enn de fleste tror, og uten nok medlemmer som betaler gildet, bærer det sakte og sikkert mot opphør og konkurs. Den ytre faktor skyldes rett og slett kryssende interesser i forhold til andre grupperinger i samfunnet.

Golf var lenge ansett som en sport for spesielt interesserte og ikke så lite snobbete. Motstanden var stor i politiske kretser, blant friluftsfolket og hos landbruksmyndighetene. Nye golfbaner i Skjeberg, på Onsøy og ikke minst i Groruddalen gjorde golfen politisk stueren, men det har vært tyngre å overbevise de andre.

Siste nytt er at golfbanen på Myhrene gård på Hurum utenfor Oslo blir nedlagt høsten 2018.

Hurum Golfklubb som leier banen, hadde på det meste 1200 medlemmer. Nå er tallet nede i ca. 300.

GOLFANER PÅ TEGNEBRETTET OG IKKE PÅ KARTET. Motstanden kan best illustreres med

historiske realiteter. Konglungen i Asker og Maridalen ved Oslo er klassiske eksempler på baner (og klubber) det aldri ble noe av. Det samme gjelder Sørkedalen. Disse tre prosjektene var alle ferdig tegnet og utredet, men ble stoppet på grunn av interessekonflikter.

Arbeidet med å få godkjent en golfbane i Maridalen ble startet allerede tidlig på 60-tallet, men møtte tidlig mye motstand fra naturvernfolkjempere.

Følgende sitat er klippet fra en utredning skrevet av Norsk Institutt for naturforskning i 1988:

«Ved anlegg av golfbaner forandres landskapets topografi og karakter samt forutsetningene for flora og fauna. Drift og ferdsel knyttet til golfbaneanlegg kan medføre ulike miljøproblemer. Utredningen konkluderer med at Maridalen rommer betydelige verneverdier som bør bevares for fremtiden, og at bygging av en golfbane i dalen ikke er forenlig med ønsket om å bevare disse.»

Ti år senere (i 1998) støttet likevel et klart flertall i Oslo kommunestyre bygging av en golfbane i Maridalen. Ildsjelene trodde at kampen omsider var vunnet. Men den gang ei – Fylkesmannen sa NEI!

Etter mye motstand og kamp ga stifterne av Brekke Golfklubb opp planene tidlig på 2000-tallet.

På Konglungen ble det utarbeidet detaljerte planer for en 9-hulls bane på gården Løknes.

Til og med rådmannen i Asker gikk inn for det, men på et møte hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus den 29. mai 1998 uttalte Landbruksdirektøren:

«Akershus fylkeslandbruksstyre har innsigelser til område for golf på Konglungen. ... De produktive landbruksarealene i Asker

representerer en viktig nasjonal ressurs som det er viktig å sikre i et langsiktig perspektiv. Fortsatt årlig avgang av dyrket og dyrkbar mark er en uønsket utvikling. Kommunen må bidra til at avgangen reduseres og at jordressursene sikres».

Dermed falt også det prosjektet bokstavelig talt til jorden. Flere års innsats til ingen nytte.

Det finnes mange flere eksempler. Vi må nok innrømme at enkelte gründere var mer opptatt av profitt enn av kvalitet. Det er aldri noe godt utgangspunkt. Vår sympati går heller til alle entusiaster som har nedlagt årsverk med frivillig innsats for golfsporten uten å lykkes.

Det er om å gjøre å være på riktig sted til riktig tid. Kanskje man skulle ha visst litt mer om helseaspektet når planene skulle forlate tegnebrettet og omsettes i praksis? Og vi vil påstå at helt andre faktorer har vært atskillig viktigere enn golf når det gjelder nedbyggingen av jordbruksarealer i Norge.

Det finnes sikkert mange historier om golfklubber og baner det aldri ble noe av. Vi i historiegruppen håper på at denne artikkelen kan «trigge» noen til å fortelle sin historie slik at vi kan få bedre underlag i vårt «arkiv».

Send din historie til johan.foss@gmail.com eller arne2305@gmail.com

 [facebook.com/golfhistorie](https://www.facebook.com/golfhistorie)

Av de 273 golfbanene som har blitt stiftet i Golf-Norge gjennom årenes løp, har cirka en tredjedel blitt nedlagt. Og siden 1992 er så mange som 75 golfbaner lagt ned – og noen kom ikke lenger enn tegnebrettet.

